

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - קטטה עם מטאטא

מאת: עודד בורלא
איורים: יניב שמעוני
הוצאה: המבוך
קבוצת גיל: גנים צעירים

האזינו לסיפור "קטטה עם מטאטא"
אנו מזמינים אתכם/ן להאזין להקלטה הקסומה של הסיפור "קטטה עם מטאטא", מאת: עודד בורלא | איורים:
יניב שמעוני | הוצאת: המבוך (גנים)

יוצרים ומגישים ירדן בר כוכבא הלפרין ודידי שחר
מוזיקה ונגינה טל בלכרוביץ'
פתיח דידי שחר

מוכנים/ות? מת חי לים!

ידע

תחום הדעת: שפה ואורגנות מכונות לספר עידוד לקריאה

מפגשים חוזרים עם הספר מקדמים את יכולתם של הילדים לספר את הסיפור בעצמם.

קדום מסרים סמויים וגלויים בספור הילדים יזדהו עם התיאור היומיומי. שיח אורייני יכול לקדם הבנה של המסרים הסמויים: חשיבות של הוויסות בשניים, שחרור מזעם ומכאב באמצעות שיחה ושיתוף.

הרחבת אוצר המלים וכשירות לשונית היתרות עם ביטויים לא שגרתיים:

- "קטטה"
- "איזה מטאטא הוא זה?"
- "מאז אין הילד רב עם המטאטא"

נדע אפנות חזותית ה צבעי יסוד וצבעים משניים.

מערך

מיפניות

מיפניות תוד-אישיות

מודעות עצמית והכוונה עצמית.

מיפניות קוגניטיבית ה סיבה ותוצאה.

מערך

ערכים

אהבת הספר וחדות הקריאה ה השפה הקלילה וההומור מאפשרים הזדהות. האורים מסייעים להעברת המסר, לפן ההומוריסטי ולרצון לקרוא.

קריאה

טיפ לקריאה משפחתית

ספרים עוזרים לילדים להכיר רגשות, לתת להם שם ולגלות הזדהות והבנה כלפי גיבורי הספר, ובעקבות זאת גם כלפי חברים ובני אדם בכלל. במהלך הקריאה כדאי להביט בהבעות הפנים של הגיבורים ולשוחח: איך לדעתכם הם מרגישים? האם הם כועסים? עצובים? ואולי שמחים או רגועים?

שיחה

רבים ומשלימים

לפעמים רבים עם חבר או עם חברה, לפעמים עם אחים. תוכלו לשוחח ולשתף בריב שהיה לכם: מה גרם לו? איך הרגשתם? מי עזר לכם להירגע? האם התפייסתם, וכיצד?

המחשה

מחזה עם מטאטא

הילד בסיפור רב עם כולם, אבל איך אפשר לריב עם מטאטא או עם ברז? נסו גם אתם לבחור חפץ דומם ולהציג רגע משעשע של תקשורת איתו אולי משחק משותף עם בובה, שיחה עם מכונית צעצוע, או "ברוגז" עם מעיל.

סְרָטוֹנִים

לשיר עם מטאטא

רוצים לרקוד ולשיר עם מטאטא ואולי על הדרך גם לנקות את החדר? הַצְטַרְפוּ לשיר "המטאטא" של עודד בורלא.

קְרִיָּאָה

תנועה לזוז כמו...

תוכלו לפתוח את הספר בעמוד אקראי ולזוז בעקבות הדברים המתוארים בעמוד: אפשר לעוף כמו הרוח, לטפוף כמו ברז, להיפתח ולהיסגר כמו דלת או לטוס כמו אווירון.

הַשְׂרָאָה

פינטרסט

[יצירות, שירים ועוד פעילויות בפינטרסט של ספריית פיג'מה.](#)

כָּלְלִי

הַטְרָמָה למה זו קטטה?

המילה "קטטה" אינה מילה רַוּחַת, וקרוב לוודאי שהילדים אינם מבינים את משמעותה. כדי לקדם את ההבנה שלהם, כדאי לכלול אותה בין ארבע המילים שיוסברו בהקראה הראשונה. לאחר ההסבר תוכלו לשאול: מה, לדעתכם, יקרה בסיפור? ולאפשר לילדים לחזות את ההמשך.

שְׁלוֹב הַסֵּפֶר

עַל פְּעֵס וְהַבְּנָה רְגִשִׁית

הילד בסיפור כועס, רב ומרגיש שהכול נגדו. הוא זקוק לאימו שתרגיע אותו ותסייע לו "להשלים עם העולם". כעס הבנה רגשית כעס אצל ילדים הוא חלק מהתפתחות רגשית בריאה, המלווה לא פעם ברגשות תסכול ואף בהתפרצויות זעם. מריבה גם למריבות יש מקום חשוב בחיי ילדים, והן נותנות להם הזדמנות ללמוד על עצמם ועל האחר. שיחה על קשת הרגשות יכולה לסייע בהפרדה בין רגש להתנהגות ולקדם התנהגות חיובית. הספר "קטטה עם מטאטא" מציג בהומור האופייני לעודד בורלא התמודדות עם כעס וריב ומאפשר להתבונן בהם בסלחנות ולצחוק יחד. תוכלו לשלב את הספר במעגל של שיח רגשי על רגשות וכישורי התמודדות המתקיים בקבוצות קטנות. הערה חשובה הילד שבסיפור "רב" עם החשמל, ובאיור מופיע מתקן שנראה כעומד להיכנס לשקע. החלק האחרון במתקן הוא מערוך, והוא נועד להדגיש שאין באפשרותו להיכנס לשקע. חשוב מאוד להסב את תשומת ליבם של הילדים לאיור ולהבהיר להם שזהו מעשה מסוכן ואסור בתכלית.

קְרִיאָה

עַל פְּעֵס וְהַבְּנָה רְגִשִׁית

כדאי לקרוא את הסיפור בקבוצות קטנות, כך שכל ילד יאחז בעותק האישי שלו ויוכל לעקוב אחר ההבעות של הילד, גיבור הספר, ובתגובותיו, כפי שהן משתקפות באיוריו שופעי ההומור של יניב שמעוני.

שיחה

לְרִיב וּלְהִשָּׁלִים

שאלות הבנה [?] עם מי רב הילד בסיפור? מדוע הוא כעס על החפצים? מה קרה לו בכל פעם שהתקוטט עם חפץ? כדאי לגלות את הקשר שבין מעשה לתוצאה: כאשר הילד יוצר חור בשמיכה, קר לו בלילה. מדוע הוא פנה לאימו? כיצד אמא עזרה?

לריב ולהשלים [?] מדוע, לדעתכם, הילד בסיפור רב עם הכול? האם, לדעתכם, החפצים סביבו עשו לו "דווקא"? לריב [?] תוכלו להתבונן באיור שבו הילד מתקוטט עם מטאטא, לשאול: מה אתם חושבים שהוא מרגיש? מה מרגישים כשרבים? ולאפשר שיתוף.

להשלים [?] כדאי להתבונן באיור המתאר פיוס ולשאול: כיצד, לדעתכם, הילד מרגיש עכשיו, כשהוא רוכב על המטאטא? שתפו במקרה שבו התפייסתם עם חבר או חברה: מי עזר לכם להשלים? איך הרגשתם לאחר מכן? לריב עם [?] ברז [?] כדאי להתעכב על העמוד האחרון של הספר, לשאול: מה קורה כאן? ולאפשר לילדים להביע מגוון דעות בנוגע למריבה עם הברז. אפשר להזמין את הילדים להציע המשך לסיפור ופתרונות. מצחיק אותי [?] האם הסיפור מצחיק לדעתכם? מה בסיפור מצחיק אתכם במיוחד?

ציצה

עֲרֶכֶה מְרַגֵּיעָה

ערכה מרגיעה יכולה לסייע כשיש צורך להירגע מעט. אפשר לקשט יחד קופסה ולמלא אותה בפריטים שיכולים לעזור לשפר את מצב הרוח ולהרגיע באמצעות החושים: תיבת נגינה קטנה, סבון ריחני, כדור מְחִיץ, ספר או בובה שכיף לחבק. אפשר לשאול את הילדים אילו חפצים היו רוצים להוסיף לערכה שכזו. להעשרה – ["מה עושים כשכועסים"](#).

העשרה

אֲמָנוֹת - צְבָעֵי יְסוּד

הסיפור מאויר בצבעי היסוד כחול, צהוב ואדום ובנגיעות של הצבעים המשניים ירוק וכתום. באחד המפגשים החוזרים עם הספר ניתן להתבונן ולגלות אילו צבעים מופיעים באיורים ומה מיוחד בהם. ניתן להרחיב וללמוד

על צבעי יסוד ועל צבעים משניים תוך התנסות וערבוב בין צבעים.
להשראה – ["צהוב" איך אפשר באומנות.](#)

פְּלִי

אֵינְרִים נוֹסְפִים לְסִפּוּר
דני קָרְמָן אייר את הסיפור בעבר. אפשר [להתבונן באיוריו בבלוג שלו](#) ולבחון מה דומה בין איורי שני המאיירים ומה שונה. תוכלו לשאול: איזה סגנון של איור מעניין אתכם? אפשר לבדוק בספריית הגן ובבתים אם יש בהם ספרים נוספים שאיירו מאיירים שונים.

הַעֲשֶׂרָה

הַסּוֹפֵר עוֹדֵד בּוֹרְלָא
עודד בורלא (1915-2009) סופר, משורר וצייר. כתב ואייר יותר מ-70 ספרי ילדים, ובהם נזכרים, לדבריו, 346 בעלי חיים שונים! בורלא מכונה אבי הנוֹנְסִסְנִס (איגיון) בספרות הילדים העברית. ספריו גדושים הומור מתוחכם וצירופי מילים משעשעים.

להעשרה – [עודד בורלא באתר דףדף](#) .

ספרים פרי עטו שיצאו לאור בספריית פיג'מה:

[סיפורי חיות](#)

[נשף מסכות](#)

[המנגינה](#)

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org